

Bilag 2

**Nunanut allanut ministereqarfik, Stoffit radioaktiviusut taakkulu
Danmarkimut aamma/imaluunniit Kalaallit Nunaannut atuunneri pillugit
ilisimatitsissut**

Ullulerneqarfia 8. marts 2013.

ILISIMATITSISSUT

Nunanut allanut ministereqarfik

Uunga: NEA J.nr.: 8.R.2.
CC: Ilanngussat
Nassiussi soq: NEA Ulloq: 8. marts 2013
Sammisa q: Nunanut allanut ministereqarfik, Stoffit radioaktiviussut taakkulu Danmarkimut aamma/imaluunniit Kalaallit Nunaannut atuunneri

---

Imarisai

Nunanut Allanut Tunngasunut Ministereqarfik	1
Illersornissamut Ministereqarfik	4
Peqqissutsimut Pitsaaliuinerimullu Ministereqarfik	9
Avatangiisinut Ministereqarfik	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornerimullu Ministereqarfik	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu Ministereqarfik	17
Assartuinerimut Ministereqarfik	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Inatsisinik Atortitsinerimut Ministereqarfik	20
Ilanngussaq A	23

Nunanut allanut ministereqarfik

- **Non-Proliferation Treaty (NPT) (Sakkunik atom-itortunik siammarterinnginnissaq)¹**

Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuuppoq. Malugeqquneqassaaq isumannaallisaaneq pillugu Kalaallit Nunaannut ilassutitut isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut tunngasoq (INFCIRC/176) suli iluarsineqarsimangimmat, piffissalli sivikitsup ingerlanerani Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Sakkunik atom-itortunik Siammarterinnginnissaq pillugu Isumaqatigiissut ("Treaty on the Non-proliferation of Nuclear Weapons", naalisarlugu NPT) ulloq 5. marts 1970 atuutilerpoq. Isumaqatigiissut Danmarkip januar 1969-imi atsiorpaa. Sakkut atom-itortut siammarterinissaasa pinngitsoortinnissaannik nunarsuarmioqatigiit ilungersuuteqarneranni NPT ullumikkut pingaaruteqartutut atuuppoq – naggataatigullu sakkut tamakku pigineqarunnaarnissaat. Taamaallaat Indien, Israel aamma Pakistan NPT-mut ilanngussimangillat, Nordkorealu 2003-mi NPT-mit tunuarnini pillugu nalunaarutiginnilluni.

Naalagaaffiit sakkunik atomitortunik pigisaqartut aamma naalagaaffiit sakkunik atomitortunik pigisaqanngitsut isumaqatigiissutip immikkoortippai. Naalagaaffiit sakkunik atomitortunik pigisaqartutut akuerisaasut (USA, Rusland, Kina, UK (Tuluit Kunngearfiat) aamma Frankrig), sakkut atomitortut naalagaaffinnut sakkunik atomitortunik pigisaqangitsunut ingerlatitseqqinnginnissaminnut kiisalu sakkunik atomitortunik sanaartornissaannut imaluunniit pissarsinissaannut ikiunnginnissaat pillugu imminnut pisussaattippat. Naalagaaffiit sakkunik atomitortunik pigisaqanngitsut sakkunik atomitortunik pissarsinnginnissaminnut imaluunniit sanaartunnginnissaminnut imminnut pisussaattippat. "Niuernermi" taamaattumi

---

¹ INFCIRC/176: AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF DENMARK AND THE INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY FOR THE APPLICATION OF SAFEGUARDS IN CONNECTION WITH THE TREATY ON THE NON-PROLIFERATION OF NUCLEAR WEAPONS (Sakkunik atomitalinnik siammarterinnginnissaq atatillugu Kunngearfiup Danmarkip naalakkersuisuisa aamma nunat tamat atomip nukinganik sullissiviup akornanni isumannaallisaanermi ilitersuummut ilassutitut isumaqatigiissutaat. Isumaqatigiissut atuutsinneqalerpoq ulloq 1. marts 1972.

<http://www.iaea.org/Publications/Documents/Infcircs/Others/inf176.pdf>. Taakku qaavisigut: Article III-p atuutsinneqalernissaa (1) aamma (4) Sakkunik atomitalinnik siammarterinnginnissaq pillugu makku akornanni isumaqatigiissut; Kunngearfik Belgien, Kunngearfik Danmark, Kunngiitsuuffik Tyskland, Irland, Kunngiitsuuffik Italien, Hertugeqarfik Luxembourg, Kunngearfik Holland, Europamiut Atomip Nukinganut Suleqatigiiffiat aamma Nunat tamat atomip nukinganik Sullissiviat. Atuutsinneqalerfigaat 5. marts 1970. Agreement Between the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency in Implementation of Article III, (1) and (4) of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons. Trådte i kraft den 5. marts 1970. <http://www.iaea.org/Publications/Documents/Infcircs/Others/inf193.shtml>

eqqarsaatigisassaq tassaavoq sakkutuujunngitsut eqqissisimanermi atomi atorlugu nukissiornermi atorluaasinnaanerat. Annertunerusumik immikkut soqutiginaateqartoq tassaavoq isumaqatigiissutip periarfissaq akuerisaa tassaasoq, naalagaaffiit suleqatigiissut nunarsuup immikkoortuanut isumaqatigiissusiorsinnaanerit, sumiiffimmi inissisimaffigisaminni sakkunik atomitortunik pigisaqartoqannginnissaa pillugu isumaqatigiissummik iluarsisinnaanerit.

Naalagaaffiit ilaasortaasut– NPT-mut isumaqataallutik ilanngunnermi kingorna kingusinnerpaamik qaammatit 18-it qaangiutinnginnerini – ”safeguards”-imik taaneqartartoq pillugu IAEA-mik isumaqatigiissusiornissaminnut imminnut pisussaattippat, sakkutuujunngitsut atom-imik sammisaqartarnerat pillugu akuersissuteqartarnermik nakkutilliisarnermillu isumaginnittartoq. Safeguards pillugu isumaqatigiissutip ataani nunap pisussaaffimminik unioqquitsinerani IAEA-p taamaalilluni tamanna uparuartussaavaa, FN’illu Isumannaallisaanermi Siunnersuisooqatigiivnut aamma Ataatsimeersuartuinut nalunaarutigalugu.

- **Nuclear Suppliers Group**

Nuclear Suppliers Group-ip (NSG) qulakkiissallugu siunertaraa atortut atom-imik akullit, atortorissaarutit aamma teknologi sakkunik atomitortunik siammarterinermut iluaqutigineqannginnissaat. NSG London-imi 1975-imi ataatsimeerngaarpoq. Ukioq 2011-imi oktobarimi ilaasortat katillugit 46-ruupput. Danmark 1984-imi ilaasortaalersimavoq.

NSG-mut ilaasortat atortut atom-imik akullit, atortorissaarutit aamma teknologi immikkut ittumik nakkutilliilluni iliuseqarneq aqutigalugu taamaallaat avammut tuniniarneqarsinnaasut pillugit ataatsimoorussamik nalunaarsuummik suliarinnissimapput. Tamakku saniatigut ilaasortat tunisassianik atom-ip nukinganut tunngassuteqarsinnaasut, aamma atom-ip nukinganuunngitsoq atorineqarsinnaasut, avammut tuniniarnissaat pillugit immikkut ittumik malittarisassiuussillutik isumaqatigiissusiorsimapput (tunisassiat marloqiusamik atorineqarsinnaasut taaneqartartut). Tunisassiat atomip nukinganut attuumassuteqarsinnaasut avammut tuniniartarneri pillugit kiisalu apeqqutit ataatsimoorussamik soqutiginaateqarsinnaasut pillugit ilaasortaasut paasissutissanik paarlaatseqatigiittarput.

Malittarisassatut nakkutilliinissamullu nalunaarsuutit tamakku EU’p avammut tuniniaanermi nakkutilliinikkut aaqqiissutaanut tunngaviupput (Siunnersuisooqatigiit ilitsersuutaat nr. 428/2009 kingorna allannguutit ilanngullugit). Marloqiusamik atuisinnaanermut peqqussut EU’p ataatsimoorussamik niueqatigiinnermi politikkaa malillugu akuerineqarsimavoq, Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu ministereqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarluni. Taanna ataani nassuiaateqarfigineqarpoq.

- **FN’ip Isumannaallisaanermi Siunnersuisooqatigiivvia ataatsimoorussamik aaljangigaat 1540**

FN'ip Isumannaallisaanermi Siunnersuisooqatigiivi pinerliiniat 11. september 2001-imi USA-mut saassussinerannilli pinerliiniartarnermik akiuiniarnermi kiisalu sakkunik piioneerutsitsisinnaasunik siammarterinissamut akiuiniarnermut (WMD) taakkulu pilersinneqarsinnaanerit akiuiniarlutik eqeersimaartumik ileqqorineqartartussanik atuutsitsilersimapput.

FN'ip Isumannaallisaanermi Siunnersuisooqatigiivisa sakkut piioneerutsitsisinnaasut immikkut naalagaaffiunatik sammisaqartunut siammarterneqannginnissaat pillugu ataatsimoorussamik isumaqatigiissut 1540 akerliliinertaqanngitsumik 28. april 2004 akueraat. Ataatsimoorussamik isumaqatigiissutip ilaatigut aalajangerpaa, sakkut piioneerutsitsisinnaasut (sakkut atomitortut, kemiskiusut uumassuseqartunillu aallaaveqarlutik akoqartut) naalagaaffiunatik sammisaqartunut siammartersinnaaneri nunarsuarmioqatigiit eqqissimanerannut isumannaatsuunerannullu aarlerinaateqartut. Tamannarpiaq pequtigalugu ataatsimoorussamik isumaqatigiissut malillugu naalagaaffiit tamakkerlutik naalagaaffiunatik sammisaqartunut, tamakkununga illaallutik pinerliiniartartut, sakkunik piioneerutsitsisinnaasunik pissarsitsisinissamut inerteqqusiisunik nunaminni inatsisinik akuersissuteqassapput eqquutsitsillutillu. Tamakku saniatigut aatsimoorussamik isumaqatigiissutip naalagaaffiit tamaasa peqquvai sakkunik taamaattunik unioqquitsinikkut siammarterinissap pitsaaliornissaa siunertaralugu nunaminni inatsisinik nakkutilliinermik iliuusissanik iluarsissasut eqquutsitsillutillu.

Illersornissamut ministereqarfik

- **Atortunik atomimik akulinnik tigussaasunik illersuinissaq pillugu isumaqatigiissut**

Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuuppoq.

Isumaqatigiissut Danmarkip juni 1980-imi atsiorpaa akuersinermilu najoqqutassaq IAEA-mut isumaqatigiissummik aqutsisuusumut septembar 1991-imi tunniullugu, taamaalereermat isumaqatigiissut Danmarkimut aamma Kalaallit Nunaannut 6. oktober 1991-imi atuuttussanngortinneqalerluni.

Isumaqatigiissut Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Isumaqatigiissutip qulakkiissallugu siunertaraa atortut atomimik akoqartut sakkuliornernut/qaartartunut atortuliornernut atorneqarsinnaasut, ”susassaqqanngitsunut” pissarsiaritinneqarnissaat pillugu illersuinissaq, isumaqatigiissullu malillugu naalagaaffiit peqataasut, atortut taamaattut assartorneqarneranni (nunarsuaq tamakkerlugu) tigussaasumik illersorneqarnissaat ilaatigut qulakkiissavaat.

Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfiup atortunik atomimik akoqartunik² toqqorsimatitsinermi assartuinermilu tigussaasumik illersuinissaq oqartussaaffigaa.

---

² Atortup aalajangersimasup isumaqatigiissutip ataani ”atortut atomitaqartut” immikkoortinneqarsinnaaneranut pitsanngorsarlugu akuarneqarluarsimanera annertussusialu

Allannguut – ”Amendment” – Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Isumaqatigiissutip allanngortinnerani pingaartumik pineqarnerupput atuuffissaata annertusinerunerani aamma atortunik atomimik akulinnik nunagisami atuineq, toqqorsimatitsineq, assartuineq ilanngullugu kiisalu atortunik atomimik akulinnik sanaartukkanillu pinerliiniarluni aserorterinissanut illersuinissaq.

Malugineqassaaq isumaqatigiissutip allanngortinneqarneri atuutilersimannimmata. Atuutilernissaanut piomasqaataavoq naalagaaffiit peqataasut 2/3-diili allannguutip atsiorsimanissaa/akuerisimanissaa. Isumaqatigiissut nunat 145-it atsiorsimavaat/akuerisimavaat, taamaammallu allannguutip atuutilernissaanut naalagaaffinnit 98-init atsiorsimanissaa/akuerisimanissaa tunngaviussaaq. Manna tikillugu allannguut taamaallaat nunat 56-it atsiorsimavaat/akuerisimavaat.

- **Atomimik ajunaartoqartillugu imaluunniit qinngornernit ajutoortoqartillugu ikiorsiisarneq pillugu isumaqatigiissut**

Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq. Isumaqatigiissut Danmarkip september 1986-imi atsiorpaa akuersinermilu najoqqutassaq IAEA-mut isumaqatigiissummik aqutsisuusumut september 2008-imi tunniullugu, taamaalereermat isumaqatigiissut Danmarkimut oktober 2008-imi atuutilerluni. Akuersinermi najoqqutassami allassimavoq isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut (aamma Savalimmiunut) atuutissanngitsaq.

Isumaqatigiissut Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Isumaqatigiissutip siunertaraa atomimik ajunaartoqartillugu imaluunniit qinngornernit ajutoortoqartillugu nunat tamat ataqaatigiissaarluakkamik pilertortumillu suleqatigiinnissamat sinaakutissanik pilersitsinissaat. Naalagaaffiit peqataasut IAEA-mut, isumaqatigiissummik aqutsisuusumut, pisunut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisunut atatillugu isumalluutit suut atornerqarsinnaassanersut nalunaarutigissavaat. (sinaakutissatut) Piomasqaatit erseqqinnerusumik nalunaarutigineqarsimasut ataanni naalagaaffiit peqataasut ikiorserneqassapput.

---

apeqqutaapput. Uran aatsitassatut piiagaq isumaqatigiissutip ”atortumik atomitalimmik” nassuiaammut ilaatinneqanngilaq, aamma uran uranip aatsitassatut piiarneqarsimasup nalinginnaasumik pitsanngorsarlugu ima appasitsigisumik akuiarneqarsimassaaq, isumaqatigiissutip ataani aalajangersakkanut ilaatinneqarsinnaassanani, taamaassappalli isumaqatigiissut inassutinik arlalinnik imaqartariaqarluni, taanna malillugu oqartussat taaneqartut suli aamma ilanngunneqartariaqassallutik.

Atortunik atomitalinnik tigussaasumik illersuinissaq pillugu isumaqatigiissummumut allannguut.

Isumaqatigiissutip allanngortinneqarnera Kalaallit Nunaannut atuuttussaassanngilaq.

Akuersinermi najoqqutassaq Danmarkip IAEA-mut, isumaqatigiissummik isumaginnittuusumut, maj 2010-mi tunniuppaa. (Tamatumunnga atatillugu akuersinermi najoqqutassaq akuersissuteqarnermi najoqqutassatulli assingusumik atuuttussaataavoq.) Akuersinermi najoqqutami allassimavoq, isumaqatigiissummik allannguutit Kalaallit Nunaannut (aamma Savalimmiunut) atuuttussaassanngitsut.

Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik isumaqatigiissummut tassunga tunngasunut ”nunagisami piginnaassuseqartutut oqartussaavoq”.

- **Atomimik ajutoortoqartillugu siusissukkat kaleriisarnissaq pillugu isumaqatigiissut**

Isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnissaa isummerfigineqarsimagunanngilaq.

Isumaqatigiissut Danmarkip 1996-imi akueraa (atsiorpaa), isumaqatigiissulli Danmarkip sulii akuersissutiginnilaq. [Denmark 26 Sep 1986 signature 26 Sep 1986 27 Oct 1986]

Isumaqatigiissut Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Isumaqatigiissummi pineqarput nunat atomimik ajutoortoqarnerani killeqarfik qaangerlugu sunniuteqarsinnaanerani taamaalillunilu nunanik allanik sunniuteqarluni pilertortumik kalerrisaarisarnissaat pillugu suleriaatsimik pilersitsineq. Naalagaaffiit peqataasut ajutoorneq pillugu kingunerisassallu pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik IAEA-mut nalunaaruteqarnissaminnut imminnut pisussaattippat, kiisalu naalagaaffinnut peqataasunut allanut kalluarneqartussanut toqqaannartumik nalunaaruteqarnissaminnut imminnut pisussaattillutik, taamaaliornikkut naalagaaffiit peqataasut kalluarneqarsinnaasut sapinngisamik piaarnerpaamik iliussissat pisariaqartitat aalajangiiffigisinnaassallugit. Isumaqatigiissut atomimik ajunaartoqarnerani imaluunniit qinngornernit ajutoortoqarnerani ikiorserneqarnissaq pillugu isumaqatigiissummut ”ilaavoq”.

Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik isumaqatigiissummut tassunga tunngasunut ”nunagisami piginnaassuseqartutut oqartussaavoq”.

- **Inatsisitigut nalunaarut nr. 500, 10. juni 2009-meersoq, Upalungaarsimaneq pillugu inatsimmi nalunaarut**

Upalungaarsimaneq pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq. Taamaakkaluartoq atomimut upalungaarsimaneq naalagaaffeqatigiinnermut tunngassuteqarpoq, taamaammallu atomimik atortutigut Kalaallit Nunaannik kalluaasinnaasunik ajutoorneqartillugu piffissaagallartillugu pisortanik innuttaasunillu kalerrisaarinissaq Illersornissamat Ministereqarfiup (Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik) akisussaaffigaa. Tamanna tunngavigalugu Upalungaarsimanermut Nakkutilliisoqarfik upalungaarsimanermut pilersaarummik suliarinnittussaavoq, taamaalereerpat Kalaallit Nunaanni oqartussanut susassaqtunut suliaasanut annertuunut sammisami akisussaasunut isumaqatigiissuteqartussaalluni. Upalungaarsimaneq pillugu inatsit allaanerussutit pissutsillu immikkut ittut Kalaallit Nunaannut atuuttut eqqarsaatigisassat aqputigalugit kunngikkormiut aaqqiinerisigut Kalaallit Nunaannut atuutsilersinnaavaat.

- **Atortuni atomimik ingerlatilinni il.il. isumannaallisaanermut avatangiisitigullu tunngasut pillugit Inatsit nr. 244, 12. maj 1976-imeersoq (sanaartukkat atomimik**

ingerlatillit pillugit inatsit – imaluunniit sanaartukkani atomimik ingerlatilinni isumannaallisaanermut inatsit³⁾

Sanaartukkani atomimik ingerlatilinni isumannaallisaanermut inatsit Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq. Inatsisip §§ 11 aaamma 12-iat kisimik atuutsilerneqarput, tamanna malillugu ilaatigut ”Sanaartukkanik atomimik ingerlatilinnik nakkutilliineq” Avatangüsinik Nakkutilliisoqarfiup ataani sullissiviunera atuulluni - ”Sanaartukkanik atomimik ingerlatilinnik nakkutilliineq” ullumikkut Upalungaarsimanermut Nakkutilliisoqarfimmi Atomimut Upalungaarsimanerup ilaatut atuutsinneqarpoq.

§ 19 malillugu, inatsit atuutsinneqalersimasuugaluarpat, Kalaallit Nunaannut atuuttusavianngilaq, inatsilli allaanerussutit pissutsillu immikkut ittut Kalaallit Nunaannut atuuttut eqqarsaatigisassat aqputigalugit kunngikkormiut aaqüinerisigut Kalaallit Nunaannut atuutsilersinnaavaat.

Inatsit Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarpoq.

---

³ Inatsisip ”paasiuminarsarlugut taaguutaa” tassaavoq sanaartukkanut atomitortunut inatsit, tamannalu aammattaq inatsimmut nr. 170-imut 16. maj 1962-imeersumut attuuttussaassagaluarluni, taamaammallu 1976-imi inatsimmut ”sanaartukkani atomimik ingerlatilinni isumannaallisaaneq pillugu inatsisitut” innersuunneqakkajuttarluni.

- **Sanaartukkani atom-imik ingerlatilinni (nukissiorfiit atomitortut) ajutoornissami illersuinissamut iliuusissat pillugit nalunaarut nr. 278, 27. juni 1963-imeersoq – nalunaarut nr. 502, af 10, 1. oktober 1974-imeersoq aqputigalugu allannqortinneqartoq.**

Nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq, tamanna malillugu sanaartukkanut atomitortunut atatillugu upalungaarsimanermit pilersaarummi suliaqarnissaq pillugu aalajangersagaq atuutinngilaq, taamaakkaluartoq atomimut upalungaarsimaneq naalagaaffeqatigiinnermut tunngassuteqarpoq, taamaammallu Illersornissamut Ministereqarfiup (Upalungaarsimanermit nakkutilliisoqarfik) atomimik atortutigit Kalaallit Nunaannik kalluaasinnaasunik ajutoorneqassagaluarpat piffissaagallartillugu pisortanik innuttaasunillu kalerrisaarinissaq akisussaaffigaa. Tamanna tunngavigalugu Upalungaarsimanermit Nakkutilliisoqarfik upalungaarsimanermit pilersaarummik suliarinnittussaavoq, taamaalereerpat Kalaallit Nunaanni oqartussanut susassaqtunut suliaannut annertuunut sammisami akisussaasunut isumaqatigiissuteqartussaalluni.

Nalunaarut Illersornissamut Ministereqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarpoq.

Nalunaarut malillugu ilaatigut atuuppoq, sanaartukkat atomimik ingerlatillit pillugit inatsit malillugu sanaartukkamik atomimik ingerlatilimmik nunami imaluunniit umiarsuarmi sananissamut akuersissummik qinnuteqartoqarnerani isumannaallisaanermit nalunaarummik suliarinnittoqarsimassaaq, tamatumunnga ilaallutik sanaartugaq pillugu nassuiaat, kiisalu sumiiffik sanaartorfiusoq/avatangiisit pillugit nassuiaatit, ilaatigut sanaartukkanut atomimik ingerlatilinnut nakkutilliinermi oqartussaasunut tunniunneqartussaavoq. Taama assingusumik atuuppoq sanaartukkat atomimik ingerlatillit ingerlanneqalernissaannut akuersissutinut tunngassuteqartut. Nalunaarut malillugu, sanaartukkanut atomimik ingerlatilinnut ataasiakkaanut tamanut naalagaaffeqatigiinnermi inissinneqarsimasuni upalungaarsimanermit pilersaarummik suliarinnittoqartarnissaa taamattaq atuuppoq.

- **Atomitortunut isumannaallisaaneq pillugu isumaqatigiissut**

Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq.

Isumaqatigiissut Danmarkip september 1994-imi atsiorpaa ”akuersinermilu najoqqutassaq” (”acceptance” (akuersineq)) IAEA-mut isumaqatigiissummik aqutsisuusumut november 1999-imi tunniullugu, taamaalereerpat isumaqatigiissut Danmarkimut februar 1999-imi atuutilerluni. (Akuersinermi najoqqutassaq qularnanngitsumik allaffissornikkut ”akuersissutaasimassaaq”) Akuersinermi najoqqutassami allassimavoq isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut (amma Savalimmiunut) atuutissanngitsoq.

Isumaqatigiissut Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Isumaqatigiissut siunertaraa nukissiorfimmik atomimik ingerlatilimmik ingerlatsinissamut sanaartornissamullu atatillugu isumannaallisaanerup siuarsarnissaa,

atomip tungaatigut isumannaallisaanermi qaffasissutsip anguneratigut atatiinnarneratigullu, sanaartukkani atomimik ingerlatilinni (nukissiorfiit atomitortut) qinngornernit ajutoortoqassagualuarpat ajutoornissallu pinngitsoortinnissaannut, qinngornernit kinguneqartitsisinnaasunut kiisalu kingunerisassat tamakku pissagualuarpata sakkukillisarnerisigut, sunniuteqartumik illersuinissamuut pilersitsinikkut atatitsiinnarnikkullu.

Naalagaaffiit peqataasut sanaartukkamik atomimik ingerlatilinnik (nukissiorfiit atomitortut) peqaraluarunik peqanngikkaluaruniluunniit, atomitortunut upalungaarsimanermik pigisaqassapput, nunani allani sanaartukkanut atomitortunut atatillugu naalagaaffiup aarlerissutigisinnaasaannut tulluussakkamik, atomimullu upalungaarsimaneq taanna akuttunngitsumik misilerarneqartassalluni.

Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Ministereqarfik

- **Sanaartukkat atomimik ingerlatsillit (sanaartukkat atomitortut) pillugit inatsit nr. 170, 16. maj 1962-imeersoq ("sanaartukkanut atomitortunut inatsit")**

Sanaartukkanut atomitortunut inatsit Kalaallit Nunaannut atuuppoq. Inatsisip § 40-ruani allassimavoq, inatsit Savalimmiunut atuutinngitsoq, tassanili Kalaallit Nunaat eqqaaneqarsimanani. Taamaattorli sanaartukkat atomitortut pillugit inatsimmut (sanaartukkanut atomitortunut inatsit) siunnersuummi § 40-rumut oqaaseqaatini allassimalluni, inatsit imaaliallaannarluni Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersinnaasoq siunnersuutigineqartoq, taamallu sanaartukkani atomitortuni isumannaallisaanikkut avatangiisitigullu pissutsit pillugit inatsimmi nr. 224, 12. maj 1976-imeersumi (sanaartukkat atomitortut isumannaallisarneri pillugit inatsit) allassimalluni, inatsit taanna aqqutigalugu inatsimmi nr. 170-imi, 16. maj 1962-imeersumi aalajangersakkat ilaat atorunnaarsinneqarsinnaasut, aalajangersakkanillu taakkuninnga atorunnaarsitsineq aamma Kalaallit Nunaannut atuutissasoq. (Inatsit nr. 224, 12. maj 1976-imeersoq – aalajangersakkat ataasiakkaat eqqaassanngikkaanni – atuutsinneqalersimangilaq.)

Inatsit Peqqissutsimut pitsaaliuinernullu Ministereqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarpoq. Peqqissutsimut Nakkutilliisoqarfik (Statens Institut for Strålebeskyttelse (Naalgaaffiup qinngornernut illersorneqarnissamut sullissivia)) aamma Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik, § 7 malillugu atomitortunut nakkutilliinermi oqartussaasuupput. Taamaalilluni Peqqissutsimut Nakkutilliisoqarfik (Statens Institut for Strålebeskyttelse (Naalgaaffiup qinngornernut illersorneqarnissamut sullissivia)) aamma Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaanni aammattaaq atomitortunut nakkutilliinermi oqartussaasuupput.

Inatsit malillugu sanaartukkat atomimik ingerlatillit taamaallaat akuersissuteqarneq tunngavigalugu sanaartorneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni uran-imik püaanissamut apeqqummut tunngatillugu sanaartukkat ilaat, pilersinneqarsinnaasut eqqarsaatigineqarsinnaasut, inatsimmut ilaatinneqartussaannngillat, sanaartukkat atomimik ingerlatillit tassani pineqanngimmata, sanaartukkalli allat, pilersinneqarsinnaasut eqqarsaatigineqarsinnaasut, inatsimmut

ilaatinneqartussaapput, taamaalillunilu sanaartorneqarnissaannut ingerlanneqarnissaannullu akuersissummik pisariaqartitsisussallutik.

- **Ikummatissanik atornikunik eqqakkanillu radioaktiviusunik isumannaatsumik passussisarneq pillugu nunat tamat ataatsimoorussamik isumaqatigiissutaat 5. september 1997-imeersoq**

Isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq

Akuerinninnermik allakkiaq Danmarkip aqutsisuusumut, IAEA'p generalsekretærianut, ulloq 3. september 1999-imi toqqortippaa. Tamatumunnga ilugitigillugu nunarsuup sumiiffia tunngavigalugu uppersaat toqqortinneqarpoq, taanna malillugu isumaqatigiisut Savalimmiunut aamma Kalaallit Nunaannut sulii atuutissanngikkallartoq. Isumaqatigiisut nunanit 25-nit atsiorneqareerluni, akuersissutigineqareerluni imaluunniit akuersaarneqareerluni ulloq 18. maj 2001-imi atuutilerpoq.

Isumaqatigiisut Nunanut aallanut tunngasunut Ministereqarfimmit ”allaffissornikkut aqunneqarpoq”.

Ikummatissat atornikut eqqagassallu radioaktiviusunik passunneqarnerisa iluini nunarsuaq tamakkerlugu isumannaallisaanermi inissisimaffiup qaffasissup anguneqarnissaa atatiinnarneqarnissaalu isumaqatigiisut siunertaraa. Tamanna pissaaq nunami namminermi iliuutsit nukittorsarnerisigut nunarsuarlu tamakkerlugu suleqatigiinnikkut kiisalu piffissani immikkoortunilu tamani ikummatissat atornikut eqqagassallu radioaktiviusunik sunniuteqartumik ulorianaateqarsinnaasunut tamanut sunniuteqartumik ajoqusiinnginnissaat pillugu passussisarnermik toqqorsimatitsisarnermillu pilersitsineqarluni, taamaaliornikkut inuit ataasiakkaat, inuiaqatigiit avatangiisillu qinngornerit atomimik akoqartut ajoqutaasumik sunniuteqarnerinut illersorneqarsinnaassallutik. Isumaqatigiisut qulakkeerineqataassaaq, innuttaasut peqqissusiisa isumannaatsuunerisalu kiisalu avatangiisit sapinngisamik pitsaanerpaamik iliuuseqarikkut siunissami illersorneqarsinnaassallutik, aamma nunami sammisami killeqartumik imaluunniit naammaginangitsumik inatsiorneqarsimassagaluarpuunniit.

Isumaqatigiisut aalajangersagai malillugit ukiut pingasukkaartut tamaasa nalilersuilluni ataatsimiinneqartassaaq. Nalilersuilluni ataatsimiinnerni tamani nunanit peqataasunit tamanit nunamit namminermit nalunaarusiamik suliarinnittoqartassaaq, tassani **nunat isumaqatigiisut iliuuseqarsimasut tamaasa nassuiaateqarfigineqartussallutik.** Peqqissutsimut Nakkutilliisoqarfik (Naalagaaffiup Qinngonernut Illersuinissamat Sullissivia) danskit nunaanni nalunaarusiat suliarineqarnerinik isumaginittuuvoq nalilersuillunilu ataatsimiinnernilu peqataasarluni.

- **Stoffinik radioaktiviusunik atuisarneq il.il. atuisarneq pillugu Inatsit nr. 94, 31. maj 1953-imeersoq**

Inatsit Danmarkimi aamma Savalimmiuni atuuppoq.

Statsministeriet 2008-mi aalajangerpoq inatsit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersinnaanngitsoq, taama atuutsitsilerneq namminersorlutik oqartussat peqqinnissaqarfiup 1. januar 1992-imi tigunerata siornatigulli pisimassagaluarimat. Suliami sammisaqarfik peqqinnissaqarfiup ataaniippoq, namminersornerullutik oqartussanit 1992-imi tiguneqarsimasumi.

Stoffit radioaktiviussut suullunniit, pinngortitamiikkaluarpata imaluunniit stoffinut allanut akulerunneqarsimagaluarpataluunniit imaluunniit maskiinani atortorissaarutinilu ilanngunneqarsimagaluarpataluunniit, Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfimmit akuersissummik pissarsisimassagaanni taamaallaat suliarineqarsinnaapput, eqqunneqarsinnaapput imaluunniit pigineqarsinnaapput.

Peqqissutsimut Pitsaaliuinerimullu Ministeri makkununga atatillugu isumannaallisaanermi iliuusissanut pisariaqartitanut tunngasut pillugit aalajangersakkanik suliarinninnissamut pisinnaatinneqarpoq; stoffinik radioaktiviussunik eqqussineq, suliarinninneq, atuineq, toqqorsimatitsineq, assartuineq aamma atorunnaarsitsineq il.il. Ministereqarfiup nalunaarutikkut oqartussaaffik sapinggisamik Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfimmut tunniussimavaa, sammisami nalunaarutinik arlaqartunik suliarinnissimasumut.

Radioaktiviussunut inatsit malillugu nalunaarutit kaajallaasitallu arlallit suliarineqarsimapput. Tamakku soorunami Kalaallit Nunaannut atuutinngillat, tulliuttulli makku malugeqquneqassapput:

Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfiup stoffinik radioaktiviussunik assartuisarneq pillugu nalunaarutaata nr. 993, 5. december 2001-imeersup, sammisamut il.il. aalajangersakkanik nalinginnaasunik tikkuussivoq, assartuinerimilu sammisaqarfimmut ataatsiakkaanut akisussaaffimmik oqartussaasut susassaqtullu isumaqatigiissuteqarfigalugit suliarineqarsimalluni (Aqqusinertigut assartuineq: Inatsisinik atortitsinermut Ministereqarfik, qimuttuitsukkut timmisartukkullu assartuineq: Angallannermut Nakkutillisoqarfik, imaatigut assartuineq: Imarsiornermik Nakkutillisoqarfik). Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfik danskit piginnaasaqartutut oqartussaattut atuuppoq, assartueriaaserlu suugaluarpalluunniit assartuinerimi aalajangersakkat immikkut ittut malillugit akuerinninnernut akuersissutinullu tamanut atatillugu sulianik suliarinninnernut tamanut akuusarluni. Tamatuma kinguneraa Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfik timmisartuklut imaatigullu assartuineritut assartuinerimi aalajagersakkanut immikkut ittunut Kalaallit Nunaanni sammisanut atuuttunut aamma pisariaqarfiini akuusartuussalluni, assersuutigalugu Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfik stoffinik radioaktiviussunik immikkut ittunik Kalaallit Nunaat qulaallugu assartuinissanut akuersissutinut akuusartussaalluni.

Peqqissutsimut Nakkutillisoqarfik SIS-imi ulloq unnuarlu kaajallallugit upalungaarsimanermi aaqqiissuteqarpoq, qinngornernut immikkut ittumik ilisimasallit upalungaarsimaffiannik taaneqartartoq, danskit upalungaarsimaneranni tamakkiusumi piginnaasaqarfiussunut ilaatinneqarluni. Qinngornernut immikkut ilisimasallit

upalungaarsimaffiat aallaavittut Kalaallit Nunaanni pisimasoqannginnerani
ajutoornernilu suliaasaqarfeqarpoq.

Avatangiisinut ministereqarfik

- **Imartani avatangiisinik illersuineq pillugu inatsit – Imartani illersuinnermut inatsimmi inatsisitigut nalunaarut nr. 929, 24. september 2009-meersoq kingorna allannguutit ilanngullugit**

Imartani avatangiisit pillugit inatsit: Imartani oqartussaaffik, kiisalu umiarsuarnut nunanit allaneersunut il.il. nunarsuaq tamakkerlugu danskist umiarsuaannut il.il. ilaannakortumik 200 sømilinut killeqarfik.

Imartani avatangiisit pillugi inatsisip ilai kunngikkormiut aaqqiinnerisigut imartani avatangiisit pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarpoq allannguutit Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut peqquteqartitsinerat malillugu atuutsinneqarlutik.

Umiarsuarnut, timmisartunut, imartanilu uuliasiorfinnut aamma ruujorikkut aqputinut naleqqussaataavoq. Inatsit ilaatigut MARPOL-imi isumaqatigiisummi danskist atuutsitsiffigaat (umiarsuarnit mingutsitsinissamut pitsaaliuineq pillugu isumaqatigiisut).

Inatsisip takussutissaani 2-mi stoffit arlallit eqqaaneqarput immap naqqani akut ilanngussinnaasut iginneqarneranni annertussutsit tiggusimasullu taamaallaat annikitsuarsuit takussaasinnaasut. Imm. 19 ”Igitassat radioaktiviusut imaluunniit stoffit allat radioaktiviusut.”

Umiarsuartigut assartukkat navianaatillit imaluunniit assartukkat mingutsitsisinnaasut pillugit paasissutissanik nalunaarutiginnittarneq pillugu nalunaarut nr. 1349, 15.12.11-imeersoq imartani avatangiisit pillugit inatsimmi pisinnaatitsineqarluni suliarineqarsimavoq. Nalunaarummi allassimavoq stoffit INF-koden-imut ilaasut⁴ (Ikummatissanik atomimit qinngortissimasunik, plutonium-imik eqqakkanillu annertuumik radioaktiviusunik umiarsuarni poortuutitut poorsimasunut isumannaatsumik assartuineq pillugu Nunarsuaq tamakkerlugu ilisarnaat) nalunaarutigineqassapput.

Umiarsuit nalunaarfiginneriaasiat SOUNDREP aqputigalugu assartukkat navianaatillit pillugit paasissutissanik nalunaarutiginnittarneq pillugu nalunaarut nr. 1335, 20.12.11-imeersoq Øresund-ip ikerasaatigoorluni assartukkat navianaatillit pillugit nalunaaruteqartarnernik immikkut ittunik imaqarpoq.

SOUND REP-imi nalunaarut kiisalu imartani avatangiisit pillugi inatsisip takussutissaata 2-ani aaqqiisummut innersuussinngilaq, taamaammallu Avatangiisinut Ministereqarfik isumaqarpoq, tamakku peqqutigalugit Kalaallit Nunaannut atuutissanngitsoq. Taamaattorli umiarsuarni assartukkat navianaatillit imaluunniit assartukkat

⁴ INF tassaavoq “Irradiated Nuclear Fuel”

mingutsitsisinnaasut pillugit paasissutissanik nalunaarutiginnittarneq pillugu nalunaarut nr. 1349, 15.12.11-imeersoq, assersuutigalugu uran-imik Kalaallit Nunaannit Danmarkimut umiarsuartigut assartuissasoqassagaangat pingaaruteqarpoq, taamaalisoqarnerani Safe Sea Net-imik taaneqartartoq aqputigalugu nalunaarutiginnittoqartartussaamat. Nunat EU-mut ilaasortaasut allat assingusunik malittarisassaarput, taamaammallu taamattaq assersuutigalugu Kalaallit Nunaannit Frankrigimut uran-imik imaatigut assartuissasoqassagaangat taama assingusumik nalunaarutiginnittoqartussaassalluni.

Imartani avatangiisinik illersuinissaq pillugit inatsit malillugu nalunaarutiginnittarneq pillugu nalunaarut nr. 573, 18. juni 2008-meersoq aalajangiivoq inatsimmik unioqutitsilluni maqitsineq imaluunniit igitsineq pillugu Søværnets Operative Kommando-mut (Sakkutuut imarsiortut suliarinniffiisa Qullersqarfiat) nalunaarutiginnittoqartassasoq. Tamatumunnga ilaapput stoffit radioaktiviussut. Imartani avatangiisit pillugit inatsit malillugu sinerissamik iluarsartuussinissamut upalungaarsimanermit pilersaarut kommunalbestyrelsen suliarisussaavaa. Nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuuppoq, nalunaarutip taaguutimini imartani avatangiisinik illersuineq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuuttussaatininnerani § 26-mut, § 44, imm. 1 aamma 3-mut, aamma § 45-mut aqqissut nr. 1035, 22. oktober 2004-meersumut innersuussimmat.

- **Kemikaliat pillugit inatsit**

Aallarniutaasumik malugeqquneqassaaq kemikaliat pillugit inatsit Kalaallit Nunaannut atuutinngimmat, tak. inatsisip § 70-iat. Taamattaq aalajangiisoqarsimannigilaq kunngikkormiut aaqqiinerat aqputigalugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalersinnaanersoq.

Kemikaliat pillugit inatsisip siunertaraa stoffinik stoffinillu akuleruussanik suliarinninnermut, toqqorsimatitsinnermut, atuinermut igitsinermullu atatillugu peqqissutsimut ulorianartorsiortitsinerit, avatangiisinik pisariaqanngitsumik artuukkiineq aamma avatangiisinik ajoqusiinissat pitsaaliornissaat, tak. inatsimmi §1. Taamattaq eqqarsaatigineqassaaq stoffit radioaktiviussut kemikaliat pillugit inatsimmik paasinneriaatsit malillugit stoffiummata, tak. inatsimmi § 3.

Stoffit tunisassiallu kemiskiusut immikkut kemikaliat pillugit inatsisip naleqqussartuuvai – siunertamilu allanneqarsimasutut, stoffit tunisassiallu kemiskiusut atuunneranni immikkoortunut piffissanullu tamanut atatillugu peqqissutsimik ulorianartorsiortitsinernik avatangiisinillu ajoqusiinissanut pitsaaliuineq pingaartinneqarpoq: stoffinik tunisassianillu tamakkuninnga suliarinninnernit, suliffeqarfinni angerlarsimaffinnilu toqqorsimatitsinernut atuinernullu, eqqagassatut naggataatigut iginnissaasa tungaannut.

Stoffinik radioaktiviusunik atuneq il.il. pillugu inatsit 1953-imeersoq sapinngisamik annertussutsimigut kemikaliat pillugit inatsisitulli atuuffissaqartitsivoq. Inatsisip taassuma § 1-ata piumasaaqatigaa suliarinninnissaq, eqquusinissaq imaluunniit pigisaqarnissaq sioqqullugu akuersissummik pissarsinissaq pisariaqartoq, inatsisillu taassuma § 2-ani:

”Stoffinik radioaktiviusunik eqqussinissamut, suliarinninnissamut, atuinissamut, toqqorsimatitsinissamut, assartuinissamut igitsinissamullu il.il. atatillugu isumannaallisaanermi iluussissanut pisariaqartitanut atatillugu nunamut namminermut ineqarnermullu ministeri aalajangersakkanik suliarinninnissamut pisinnaatinneqarpoq.”

Inatsisitigut immikkut ittumik inatsisip tunngaviusumik atorneqarnissaa aallaavigalugu, t.i. inatsit pisut immikkut ittut eqqarsaatigalugit sammisamut assingusumut tunngatillugu inatsimmut nalinginnaasumut salliutitsineq, Avatangiisinut Ministereqarfik isumaqarpoq, stoffinik radioaktiviusunik atuneq il.il. pillugu inatsit (radioaktiviusunut inatsit) nalunaarutit taakkununga ilaasut ilanngullugit inatsisinut allanut sanilliullugu salliutinneqartussaasoq, tamakkununga ilaalluni kemikalianut inatsit aamma. Radioaktiviusunut inatsisip aamma kemikaliat pillugit inatsisip akornanni ataqatigiissuteqanngitsunik assersuutinik nassaarnissaq ajornakusoorpoq, taamaammallu kemikaliat pillugit inatsit nalinginnaasumik mininneqartariaqartarluni.

Kemikaliat pillugit inatsisip § 7-ianut atuuppoq, aalajangersakkat inatsisit allat malillugit, stoffinut stoffinullu akuleriissanut aamma nioqqutissanut stoffinik akoqartunut imaluunniit aniatitsisunut imaluunniit akuleriissitanut atuuttut kemikaliat pillugit inatsimmut salliutinneqarlutik atorneqartassasut. Tamatuma kinguneraa kemikaliat pillugit inatsit malillugu malittarisassat nalinginnaasut atorneqassammata, inatsisit allat stoffinik, tunisassianik imaluunniit nioqqutissanik aalajangersimasunik sammisaqarnerit iluanni kemiskiusut tunngavigalugit peqqissutsimut ulorianaatsillit imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut nalinginnaasumik pitsaaliuinissaq siunertaralugu naleqqussaananissamik pisariaqartitsisoqartoq isummerfigineqartutut oqartoqarsinnaanngimmat.

Isummerneq tassaavoq, stoffit radioaktiviusut kemikaliat pillugit inatsimmut ilaagunaraluartut, piviusuni radioaktiviusunut inatsit atorneqartariaqassalluni, inatsimmi taanna allanut naleqqiullugu salliutinneqarmat. Pisunili immikkorluinnaq ittuni pisut immikkorluinnaasinnaapput stoffinut radioaktiviusunut kemikaliat pillugit inatsisip atorneqarsinnaanera eqqarsaatiginngitsoorneqarsinnaanngilaq.

- **Sumiiffinnut imartanut avatangiisitigut pitsaassuseq pillugu piumasaaqatit aamma stoffinik mingutsitsisunik kuunnut, tatsinut imaluunniit immamut maqitsineq pillugu piumasaaqatit pillugit nalunaarut nr. 1022, 25/08/2010-meersoq**
Nalunaarut avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsit malillugu suliarineqarpoq

Avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsit, taamaalillunilu nalunaarut, Savalimmiunut aamma Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq, tak. inatsisip § 118-iat.

Stoffinik mingutsitsisunik kuunnut, tatsinut imaluunniit imamut maqitsinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu, kiisalu pissutsinut stoffinik mingutsitsisunik kuunnut, tatsinut imaluunniit immamut toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit akuleriisitsisunik kinguneqartussanut akuerinninnernut nalunaarut malittarisassanik aalajangersaavoq.

Nalunaarusiap taamattaq sumiiffinnut imartalinnut avatangiisit pitsaassusissaannut piunasaqaatinik kiisalu stoffinik mingutsitsisunik kuunnut, tatsinut imaluunniit imarmut kuutsitsinermut piunasaqaatinik aalajangersaavoq.

Stoffinut mingutsitsisuusunut ilaatigut ilaapput stoffit aamma stoffit kemiskiusut tunngavigalugit atortussiaasut imaluunniit tunisassiat taakkunanga arrotitsisinnaasut, kræfteqalersitsisinnaasut imaluunniit kinguaassiorsinnaanermut akornutaasut paasineqarsimasut imaluunniit sunniutit 'pissassaatic' sunniuteqarsinnaasut, thyroide-t imaluunniit immami avatangiisini imaluunniit immami avatangiisit aqutugalugit kinguaassiorsinnaanermut imaluunniit qinersinut allanut sunniuteqarsinnaasut, tak. nalunaarutip § 3, imm. 2-at, aamma takussutissaq 1, immikkoortua A, nr. 4. Stoffit radioaktiviut ilaat tamakkununga ilaapput.

Avatangiisinut oqartussaasut akuersissutini aamma akuerinninnerni piunasaqaatinik aalajangersaanermi sumiiffinnut imartaqartunut avatangiisit pitsaassutsinut piunasaqaatic eqquutsinneqarnissat qulakkiissavaat.

- **Erngup pitsaassusia aamma imermik pilersuineri sanaartukkanik nakkutilliineq pillugu nalunaarut nr. 1024, 31. oktober 2011-meersoq**

Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuineri sanaartukkanik nakkutilliineq pillugu nalunaarummi (nal. 1024) "tritium"-imut aamma "akuutinut tamakkiisumik najoqqutat"-nut piunasaqaatinik aalajangersaasoqarpoq, taakku imermi imigassami radioaktivitet-imut uuttuutaasut. Nalinginnaasumilli najoqqutassanut tamakkununga uuttuisoqartanngilaq, imermi imigassami radioaktivitet-inik 2006-imi misissuisoqarsimammat (Radioactive isotopes in Danish drinking water, MST arbejdsrapport nr. 11 2006), tassani paasineqarsimalluni radioaktiviteteqassusia ima appasitsigaluni, nunami maani imermi imigassami najoqqutassat taaneqartut misissuiffigissallugit pingaaruteqarsimanani.

Maannakkorpiaq isumaqatigiissutip Eurotom-ip ataani imermi imigassami stoffit radioaktiviut pillugit inatsisitigut maleruagassaq isumaqatigiinninniutigineqarpoq (Innuttaasut peqqissusiinik illersuiniarluni imermi imigassami stoffit radioaktiviut eqqarsaatigalugit piunasaqaatic pillugu SIUNNERSUISOOQATIGIIT MALERUAGASSIAAT), sammisaq SST'p akisussaaffigisaa. Nunanut allanut tunngasunut Ministereqarfiup SST-mit siunnersorneqarluni isumaqatigiinninniarnit ingerlappai (taamaattorli SST aamma NST ataatsimoorlutik tunngaviusumik ilisimatitsissummik suliarinnissimapput, taanna ilanngunneqarpoq). Maleruagassiaq Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuineri sanaartukkanik nakkutilliineq pillugu Nalunaarummut atuutsinneqartartussaassaaq.

Malittarisassat Kalaallit Nunaannut atuutinngillat, tak. imermik pilersuineq pillugu inatsisip § 90-iat.

Silaannarmut, Nukissiornermut aamma Sanaartornermut ministereqarfik

- **Danmarkip nunaatata iluanik atuineq pillugu Inatsit ("nunap iluanut inatsit") – Inatsisitigut nalunaarut nr. 960, 13. september 2011-imeersoq.**

Kalaallit Nunaannut atuutinnigilaq, inatsisillu Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalernissanut piginnaatitsissutinik imaqarnani.

- **Nunavissuit killingi pillugit inatsit ("nunavissuit killinginut inatsit" - Inatsisitigut nalunaarut nr. 1101, 18. november 2005-imeersoq),**

Inatsisip § 6, 2-at malillugu Kalaallit Nunaanni namminersorlutik oqartussat inatsit malillugu akuersissutinik tunniussinissaminnut pisinnaatitaapput (VVM-imi pisussaaffiusinnaasut ilanngullugit), sanaartukkat kaajallallugit isumannaallisaanikkut killeqarfilersuillutik kiisalu isumannaallisaaffiup killeqarfiata iluani imaatigut angallaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaallutik, tamakkununga ilaallutik umiarsuit susassaqqanngitsut tamaanga appakaannissaannut inerteqqusersuillutik. Inatsisip aammattaaq aalajangerpaa Kalaallit Nunaata inatsisai sanaartukkanut kiisalu isumannaallisaanermi killeqarfinnut atuuttut, soorlu imm. 2-p ataani taaneqarsimasutut, tak. inatsisip § 6-iat, naggatit siullersaat (1. punktum). Sanaartukkanik nakkutilliinissamut pisussaaffik (innaallagissap aqputai kabel-it aamma ruujorikkut attaviit ikummatissanik ingerlatitsinermut atorineqartartut) namminersorlutik oqartussaniippoq.

- **Eqqissisimanerup nalaani atortunik atomitalinnik atuinermik nakkutilliineq pillugu nalunaarut nr. 315, 27. juli 1972-imeersoq**

Nalunaarutip Kalaallit Nunaannut atuuttussaatinneqarnera paasiuminaappoq, taamallu oqartussat sorliit nalunaarummik allaffissornikkut aqutsisuussanersut paasiuminaalluni.

(Upalungaarsimanermit Nakkutilliisoqarfimmi siusinnerusukkut allakkiani allassimavoq, nalunaarut qularnanngitsumik Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarunartoq/aqunneqarsimagunartoq.)

Nalunaarut aqputigalugu pisussaaffiit Danmarkip IAEA-mik - Det Internationale Atom Energi Agentur (Nunat tamat atomitortunik nukissiornermut Sullissiviat - isumaqatigiissutaannut atuuttut malillugit isumagineqartarput. IAEA-mik isumaqatigiissummi pineqarput sakkunik atomitortunik siammarterinnginnissaq pillugu isumaqatigiissut tunngaviusoq, tassalu "atortut atomimik akoqartut" sakkunik atomitortunik suliarinninnissat imaluunniit qaartartunut atortunik atomitortunik allanik suliarinninnissat pinngitsoortinneqarnissaat.

Nalunaarummi "atortut atomimik akoqartut" pillugit paasinnineq tassaavoq; "uran, plutonium aamma thorium, suliarineqarsimanngitsut – aatsitassartai piarneqarsimasut pinnagit – imaluunniit suliareqqinneqarsimasut, savimininngorlugit, akoorsimasunngorlugit imaluunniit kemiskiusunut akulerullugit.", tak. § 1. Upalungaarsimanermit Nakkutilliisoq imaliallaannaq isumaqarpoq, uran-imit aatsitassat

piiakkat nalunaarummut ilaatinneqanngitsut, taakku uran-imik annikitsuararsuarmik akoqarmata, kisiannili uranoxid akuiarneqarsimasoq nalunaarummut ilaatinneqarluni.

Inuussutissarsiornermut siuarsaanermullu ministereqarfik

- **Tunisassianik marloqiusamik atorneqarsinnaasunik avammut tuniniaanermi nakkutilliineq pillugu EU’p peqqussutaa (Tunisassianik marloqiusamik atorneqarsinnasunut annissuineramik, nuussinermik, akunnermiliullutik suliaqartartunik aamma nunanut aqqusaarussanik nakkutilliinermut ataatsimoorussamik aaqqiissut pillugu Siunnersuisooqatigiit ilitersuutaat nr. 428/2009, kingorna allannguutit ilanngullugit).**

Stoffit radioaktiviusut ilaat Danmarkimit avammut tuniniartarneri eqqarsaatigalugit tunisassianik marloqiusamik atorneqarsinnaasunik nakkutilliinermi malittarisassanut ilaapput (tunisassiat sakkutuujunngitsunit aamma sakkutuunit atorneqarsinnaasut), tak. Siunnersuisooqatigiit ilitersuutaat nr. 428/2009, kingorna allannguutit ilanngullugit. Marloqiusamik atorsinnaasut pillugit peqqussut artikel 207 malillugu akuersissutigineqarsimavoq (EU’p ataatsimoorussamik niueqatigiinnermi politikkaa), immikkoortunullu ataasiakkaanut tamanut pituttorsimalluni imaaliallaannarlunut Danmarkimut atuulluni. Peqqussutip ilaatigut imarivai nakkutilliinermik nalunaarsuummik taaneqartartoq, tassani aalajangerneqarsimalluni tunisassiat aamma teknologii sorliit avammut tuniniaanermi nakkutilliinermut ilaanersut.

Nakkutilliinermik nalunaarsuut nunat tamat avammut tuniniaanermi nakkutilliinermi oqartussanit Nuclear Suppliers Group-imit (NSG) aallaaveqarpoq isumaqatiginninniutigineqartarlunilu, taamma Danmarkip ilaasortaaffigalugu, ilaatigullu stoffinik radioaktiviusunik avammut tuniniaasarnermik naleqqussaasuusoq. Tamakku saniatigut atortunik atomimik akoqartunik avammut tuniniaanermut NSG-mi immikkut maleruagassiuussineqartarpoq, kiisalu atortut atomimik akoqartuni marloqiusamik atorneqarsinnaasuni sammisat NSG’p nalunaarsuiffiiniittut, marloqiusamik atuisinnaanermut peqqussut aamma nakkutilliinermut nalunaarsuut aqputigalugu EU-mi atuuttussanngortinneqarput.

Marloqiusamik atuisinnaanermut Danmarkimi peqqussut, nunami namminermi maleruagassanik ilanngussilluni, tassa nunanut allanut il.il. aningaasarsiornikkut attaveqarnerit pillugit Den Europæiske Union-imi inatsisitigut allakkiat ilaat aqputigalugit atuisarneq pillugu inatsisitigut nalunaarut nr. 635, 9. maj 2011-meersoq aqputigalugu (pisinnaatitsinermut inatsit) aamma tunisassianik aamma teknologiimik marloqiusamik atorneqarsinnaasunik (”dual-use”) avammut aallarussuineramik nakkutilliineq pillugu kiisalu teknikkikkut ikorsiisarneq pillugu nalunaarut nr. 475, 14. juni 2005-imeersoq.

Pisinnaatitsinermut inatsit Kalaallit Nunaannut aamma Savalimmiunut atuutinngilaq, tak. inatsisip § 4-raat, inatsisillu Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnissanut pisinnaatitsissummik imaqarnani.

Inuussutissarsiornermut siuarsaanermullu ministeri aalajangersakkani peqqussutinik Danmarkimi atorneqarsinnaaneritut pisariaqartitanik aalajangersakkanik aalajangiisarnissaanut pisinnaatitsineritut inatsisip pisinnaatippaa, peqqussutini artikel 207 malillugu akuerineqarsimasut (EU'p niueqatigiinnermi ataatsimoorussamik politikkaa) imaluunniit artikel 217 malillugu (nunat allat tungaannut iliuusissat killilersuutaasut). Tassani pineqarput allaffissornikkut aalajangersakkat aamma pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat, ilaatigut EU'p marloqiusamik atuisarneq pillugu peqqussutaanik atuinissamut eqquutsitsisarnermullu pisariaqartitaasut.

Tunisassianik marloqiusamik atorsinnaasunik avammut tuniniaasarnermi nakkutilliinerup tungaanut kiisalu marloqiusamik atuisinnaaneritut peqqussummik allaffissornikkut aqutsineritut Inuussutissarsiornermut Nakkutilliisoqarfik Danmarkimi piginnaasaqartutut oqartussaavoq. Tamakku saniatigut Inuussutissarsiornermut Nakkutilliisoqarfik tunisassianik marloqiusamik atorsinnaasunik avammut tuniniaanissap tungaanut, nunat allat tungaannut EU'p aningaasarsiornermi pineqaatissiisarneranut ilaatinneqartunut, artikel 215-imi piginnaatinneqarluni EU-mi peqqussut aqqutigalugu akuerineqarsimasut (TEUF), saniatigut piginnaasaqartutut oqartussaasuvoq. Marloqiusamik atuisinnaanerimik sammisaqarnermi Iran-ip aamma Syrien-ip tungaanut killilersuutit immikkut ittut akuerineqarsimapput. Malugeqquneqassaaq, stoffit ilaannik avammut tuniniaaneq Iran-ip tungaanut killilersuilluni iliuusissanut ilaatinneqarmat.

Tamakku saniatigut piginnaatitsineritut inatsit assartuinissamut teknikkikkullu ikiorsiinissamut inerteqqutit pillugit immikkut aalajangersakkanik imaqarpoq, tunisassiat marloqiusamik atorneqarsinnaasut pineqartut sakkunik piioneerutsitsinnaasunik il.il. ineriartortitsineritut atatillugu atorneqassappata. Taamattaq piginnaatitsineritut inatsit qinnuteqaatit ilaannut nunanut killilersuilluni immikkut iliuuseqarfigineqartussatut ilaasunut attuumassuteqarpat sullinneqarnermi akiliutissanik akileeqqusinissamut piginnaatsitsivoq.

- **Nalunaarut nr. 386, 27. april 2012-imeersoq; Imarsiornermik Nakkutilliisoqarfimmit nalunaarut B, umiarsuit sannaat atortuilu il.il. pillugit teknikkikkut maleruagassiat (Uuminnga piviusunngortitsineq; "The International Convention for the Safety of life at Sea (SOLAS), 1974 as amended" (Imarsiornermi isumannaallisaneq pillugu nunat tamat isumaqatigiissutaat (SOLAS) 1974-imi allannguuteqarsimasutut)**

Nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqanngilaq.

Nalunaarummi danskit aamma kalaallit umiarsuaat kiisalu nunat allamiut umiarsuaat Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut umiarsualivissisut eqqarsaatigineqarput. Taamattaq Nunat tamat Imartanut oqartussaaneritut isumaqatigiissutit killilersuinerata ataaniittut ilanngunneqarput, ilanngunneqarlutik nunat allat danskit aamma Kalaallit Nunaata imartaanni ilaasoqarlutik aqqusaartut umiarsualivissittarneri.

SOLAS-imi oqaasertalersuutit nalunaarummut ilanngussatut iluarsineqarput, immikkoortoq I-imit X-imit.

Immikkoortoq VII-imi nassiussanik ulorianaatilinnik assartuinnermut malittarisassanik aalajangersaaneqarpoq, tamakkununnga ilaallutik nassiussat radioaktivitut ilisarnaateqarsinnasut.

Takussutissatut nalunaarsuutinngorlugit atortunik radioaktiviusunik assigiinngitsunik pingasunik imaatigut assartuinnermut naleqqussaaneq eqqartorneqarsinnaavoq:

- Nassiussat poortorneqarsimasut killeqartumik radioactiveqartutut ilisarnaatillit (pitsanngorsarlugit agguararnejarsimanngitsut), nassiussanik ulorianaatilinnik assartuinnermut nunat tamat kode-at (ilisarnaataat) (International Maritime Dangerous Goods Code - IMDG-Code) malillugu poortorneqarlutillu assartorneqartussat,
- Nassiussat aalaakkaasut annertuunngortillugit poortorneqarsimanngitsut radioactiveqartutut ilisarnaatillit (pitsanngorsarlugit agguararnejarsimanngitsut), nassiussanik ulorianaatilinnik aalaakkaasunngorlugit poortorneqarsimanngitsut assartorneqarnerinut nunat tamat ilisarnaataat malillugu assartorneqartussat (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code - IMSBC-Code), kiisalu
- Ikummatissat poortorneqarsimasut atomimik qinngorneqarsinnaasut, plutonium aamma igitassat annertuumik radioactiveqartut (pitsanngorsarlugit agguararnejarsimanngitsut), nassiussanut ulorianaatilinnut poortorsimasunut maleruagassanut uiggiullugu, IMDG-Code-imilu aalajangernejarsimasutut, ikummatissanik poortorneqarsimasunik atomimik qinngorneqarsimasunik, plutoniumimik aamma igitassat annertuumik radioactiveqartunik umiarsuarmut usiliullugit nunat tamat isumannaatumik assartuinnermut ilisarnaataat malillugu assartorneqartussaapput.
(International Code for the Safe Carriage of Packaged Irradiated Nuclear Fuel, Plutonium and High-Level Radioactive Wastes on board Ships - INF-Code).

Assartuinnermut ministereqarfik

- **RID⁵ 2011 rev 1- tassaavoq nassiussanik ulorianaatilinnik qimuttuitsut aqputaatigut assartuinnermut danskit nunami namminermi aamma nunat tamat malittarisassaannut maleruagassaanni aaqqiissutaat.**

Maleruagassaq Danmarkimi nunami namminermi nunanilu tamani angallannermut atuuppoq, tamakkununnga ilaallutik ikaartarfuit aamma sullorsuakkut attaveqarfuit, kisiannili Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarnani, Kalaallit Nunaanni qimuttuitsunut aqputeqanngimmat. Kalaallit Nunaanni qimuttuitsut aqputaannik sanasoqassagaluarpat, maleruagassaq atuutsinneqarsinnaalissaaq.

- **Nassiussanik ulorianaatilinnik Timmisartukkut Assartuineq pillugu nalunaarut nr. 763, 11. juni 2008-meersoq aamma ICAO TECHNICAL INSTRUCTIONS**

---

⁵ RID: Franskit naalisaaneraat uannga aallaavilik : Règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses

**FOR SAFE TRANSPORT OF DANGEROUS GOODS (ICAO-TI)
(nassiussanik ulorianaatilinnik isumannaatsumik assartuineq pillugu ICAO'p
teknikkikkut ilitsersuutai)**

Nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarpoq, nunamullu oqartussaanermi killeqarfinnut piumasagaateqartoqarnani.

Inatsisinik atortitsinermut ministereqarfik

- **Sakkut pillugit inatsit**

Danmark eqqarsaatigalugu sakkut pillugit inatsit, tak. inatsisitigut nalunaarut nr. 704, 22. juni 2009-meersoq, § 5-imi, imm. 1, makkununga inerteqqusiinernik imaqarpoq; sakkunik kemiskiusunik, uumassuseqartunik, qinngorneqartunik imaluunniit atomitortunik eqqussinissaq, aallarussinissaq, assartuinissaq, pissarsinissaq, tunniussinissaq, pigisaqarnissaq, tigummiagaqarnissaq, atuinissaq, suliarinninnissaq, ineriartortitsinissarlu siunertaralugu atortunillu ingerlatitseqqissutissanik ineriartortitsinissaq siunertaralugu, sakkunut taamaattunut immikkut ilusilersuinissanut imaluunniit tulluussaanissamut siunertaqartut. Assingusumik atuuppoq kingoraartissat sakkuni taamaattuni atortunillu ingerlatitseqqissutini tulluussaanermut atorneqartussat. Sakkut pillugit Kalaallit Nunaannut immikkut ittumik inatsiseqarpoq.

Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu nalunaarut nr. 1010 §1-imi 28. oktober 2009-meersoq malillugu Kalaallit Nunaannut tunngatillugu sakkut ilaannut inerteqqusiisoqarpoq, Kalaallit Nunaanni Politimesterimit akuersissummik pissarseqqaarnani ima inerteqqusiisoqarpoq; sakkut kemiskiusunik, uumassuseqartunik, qinngorneqartuni imaluunniit atomitortunik eqqussinissaq, aallarussinissaq, assartuinissaq, pissarsinissaq, tunniussinissaq, pigisaqarnissaq, tigummiagaqarnissaq, atuinissaq, suliarinninnissaq, ineriartortitsinissarlu siunertaralugu atortunillu ingerlatitseqqissutissanik ineriartortitsinissaq siunertaralugu, sakkunut taamaattunut immikkut ilusilersuinissanut imaluunniit tulluussaanissamut siunertaqartut.

Nalunaarutip ilaatigut FN'ip Isumannaallisaanermi Siunnersuisooqatigiivisa ataatsimoortumik aalajangigaat nr. 1540 Kalaallit Nunaannut tunngatillugu eqquutsinneqarnissaa siunertaraa.

- **Pillaasarnermut inatsit**

Danmark eqqarsaatigalugu pillaasarnermut inatsit, tak. inatsisitigut nalunaarut nr. 1007, 24. oktober 2012-meersoq stoffit radioaktiviussut pillugit aalajangersakkanik pingasunik imaqarpoq: § 192 b stoffinik radioaktiviussunik pissarsinissaq, pigisaqarnissaq imaluunniit tunniussinissaq pillugu aalajangersagaq §§ 114 aamma 114 a pinerliiniartarneq pillugu aalajangersagaq.

Pillaasarnermut inatsimmi § 192 b, 114, imm. 1, nr. 8, aamma § 114 a, nr. 7-ip atomi atorlugu pinerliiniartarneq pillugu FN'ip isumaqatigiissutaani artikel 2-p piviusunngortinnissaa siunertarineqarpoq. Pillaasarnermut inatsimmi § 114 a, nr. 4-mi aalajangersagaq atortut atomimik akullit tigussaasumik illersorneqarnissaat pillugu IAEA-mi isumaqatigiissummut attuumassuteqarpoq.

Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit, tak. inatsit nr. 306, 30. april 2008-meersoq stoffit radioaktivusut pillugit aalajangersakkanik pingasunik imaqarpoq: § 68 stoffinik radioaktivusunik pissarsinissaq, pigisaqarnissaq imaluunniit tunniussinissaq pillugu aalajangersagaq §§ 28-29 pinerliiniartarneq pillugu aalajangersagaq.

- **Assartuineq pillugu malittarisassat**

Danmark eqqarsaatigalugu nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq pillugu Inatsisinik Atortitsinermut Ministeriaqarfiup nalunaarutaa nr. 818, 28. juni 2011-meersoq atuuppoq. Nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq, taanna angallannermut inatsimmi piginnaatitsineqarnikkut suliarineqarluni atuutsinneqarmat, taannalu Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarnani. Sammisaaq namminersorlutik oqartussanit tiguneqarsimanngilaq.

Nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq pillugu nalunaarutip ilaatigut kinguneraa, nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq tamanna pillugu europamiut nunani tamani nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq pillugu isumaqatigiissutaanni malittarisassat malillugit isumagineqartussaammat (ADR-imi isumaqatigiissut). Nalunaarutip nassiussanik ulorianaatilinnik nunami namminermi assartuisarneq pillugu Europa-Parlamentip aamma Siunnersuisooqatigiit ilitersuutaata 2008/68/EF, 24. september 2008-meersup ilaat taamaalilluni ilutigitillugit eqquutsippai. Oqariaatsimmut ”nassiussat ulorianaatillit”-nut ilaapput atortut aamma stoffit arlalippassuit, tamakkununnga ilaallutik stoffit radioaktivusut.

Danmark aamma Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugit nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq pillugu europamiut nunani tamani isumaqatigiissutaat atuutsinnenqarpoq (ADR-imi isumaqatigiissut), Kalaallit Nunaannut tunngatillugu nunamut oqartussanermi killeqarfinnut piumasaaqateqartoqarsimanagera takussaangimmat. ADR-imi isumaqatigiissut FN'ip Europamut Aningaasarsiornermi Ataatsimiititaliarsuata ataani 1957-imi suliarineqarpoq (UNECE), atuutsinneqalerlunilu 29. januar 1968-imi. ADR-imi isumaqatigiissut Danmarkip 26. maj 1981-imi akueraa. ADR-imi isumaqatigiissutip nassiussanik ulorianaatilinnik nunani tamani aqqusinertigut assartuinnermut piumasaaqatit erseqqinnerusut oqaasertalersorlugit saqqummiuppai, tamakkununnga ilaallutik poortuusersuinnermut nalunaaqutsersuinnermullu malittarisassat kiisalu qamutit motoorillit nassiussanik assartuisut ilusissaat, atortussat ingerlanneqarnerilu pillugit malittarisassat. ADR-imi isumaqatigiissutip 2011-imi suliarineqarfiani nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq pillugu Inatsisinik atortitsinermut Ministeriaqarfiup nalunaarutaanut ilanngussaq 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Taamattaaq Danmark eqqarsaatigalugu nassiussanik ulorianaatilinnik nunami namminermi assartuisarneq pillugu Europa-Parlamentip aamma Siunnersuisooqatigiit ilitsersuutaa 2008/68/EF, 24. september 2008-meersoq atuuppoq. Sammisaaq Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsimanngilaq. Nassiussanik ulorianaatilinnik nunami namminermi assartuineq pillugu Ilitsersuut 2008/68/EF-ip nassiussanik ulorianaatilinnik aqqusinertigut assartuineq, qimuttuitsut aqquaaasigut assartuineq aamma nunami namminermi imaatigut aqqutitigut assartuineq pillugit malittarisassanik ataatsimoortitsilluni katersuutsitsivoq. Ilitsersuut malillugu nassiussanik ulorianaatilinnik EU-mi naalagaaffiit iluanni imaluunniit taakku akornanni aqqusinertigut assartuineq taamaallaat ADR-imi isumaqatigiissut malillugu akuersissummik peqqaarluni pisinnaavoq.

Suliassaqarfitsigut akisussaaffiit pillugit annertunerusumik paasisaqarnissaq pisariaqartinneqarpoq.

Nunanut allanut tunngasunut Ministeriaqarfik

Ilanngussaq A: Stoffinut radioaktiviusunut maleruagassanut ataatsimoortitsilluni nalunaarsuutit

	Sammissami oqartussaq	Taaguut, nalunaarut aamma ullua	DK-mut atuuppoq	Kal. Nunaannut atuuppoq	Allaffissornikkut oqartussaq
1.	Nunanut allanut ministereqarfik	Non-Proliferation Treaty (NPT) (Sakkunik atomitortunik siammarterinnginnissaq)	Aap	Aap	Nunanut allanut ministereqarfik
2.	Nunanut allanut ministereqarfik	Nuclear Suppliers Group	Aap	Aap	Nunanut allanut ministereqarfik
3.	Nunanut allanut ministereqarfik	FN'ip Isumannaallisaanermi siunnersuisooqatigiivisa isumaqatigiissutaat 1540	Aap	Aap	Nunanut allanut ministereqarfik
4.	Illersornissamut ministereqarfik	Atortunik atomitortumik tigussaasumik illersuinissaq pillugu isumaqatigiissut	Aap	Aap	Nunanut allanut ministereqarfik, kisianni atortunik atomitalinnik tigussaasumik illersuineq pillugu Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik oqartussaavoq. Atortunik atomitalinnik assartuineq Naalagaaffiup qinngornernut illersuinissamut Sullissiviata isumagisaraa
5.	Illersornissamut ministereqarfik	Atomimik ajunaartoqartillugu imaluunniit qinngornernit ajutoortoqartillugu ikiorsiissarneq pillugu isumaqatigiissut	Aap	Naamik	Nunanut allanut ministereqarfik, kisianni Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik nunami piginnaasaqartutut oqartussaasuvoq
6.	Illersornissamut ministereqarfik	Atomimik ajutoortoqartillugu siusissumik kalerriisarinissaq pillugu isumaqatigiissut	Aap, men ikke ratificeret	Naamik, isummerfigine-qarsimanngilaq	Nunanut allanut ministereqarfik, kisianni Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik nunami piginnaasaqartutut oqartussaasuvoq
7.	Illersornissamut ministereqarfik	Inatsisitigut nalunaarut nr. 660, 10. juni 2009-meersoq, Upalungaarsimanermut Inatsit pillugu nalunaarut	Aap	Naamik	Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik
8.	Illersornissamut ministereqarfik	Sanaartukkani atomitortuni isumannaallisaanikkut avatangüisitigullu pissutsit il.il. pillugit inatsit nr. 244, 12. maj 1976-imeersoq	Aap	Naamik	Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik

		(sanaartukkanut atomitortunut inatsit – imaluunniit sanaartukkanik atomitortunik isumannaallisaanermut inatsit)			
9.	Illersornissamut ministereqarfik	Sanaartukkani atomitortuni ajutoornissamut isumannaallisaanermi iliuusissat pillugit nalunaarut nr. 278, 27. juni 1963-imeersoq (sanartukkat atomitortut) – nalunaarut nr. 502, af 10, 1. oktober 1974-imeersukkut allanngortinneqartog	Aap	Naamik	Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik
10.	Illersornissamut ministereqarfik	Atomimut isumannaallisaaneq pillugu isumaqatigiissut	Aap	Naamik	Nunanut allanut ministereqarfik
11.	Peqqissutsimut Pitsaaliuiner Mullu Ministereqarfik	Sanaartukkat atomitortut pillugit inatsit nr. 170, 16. maj 1962-imeersoq (sanaartukkat atomitortut) ("sanaartukkat atomitortut pillugit inatsit")		Aap	Upalungaarsimanermut nakkutilliisoqarfik aamma Peqqissutsimut nakkutilliisoqarfik
12.	Peqqissutsimut Pitsaaliuiner Mullu Ministereqarfik	Ikummatissanik atornikunik igitassanillu radioaktiviusunik isumannaatsumik passussinissaq pillugu nunat tamat ataatsimoorussamik isumaqatigiissutaat 5. september 1997-imeersoq	Aap	Naamik	Peqqissutsimut nakkutilliisoqarfik
13.	Peqqissutsimut Pitsaaliuiner Mullu Ministereqarfik	Stoffinik radioaktiviusunik atuineq il.il. pillugu inatsit nr. 94, 31. marts 1953-imeersoq	Aap	Naamik	Peqqissutsimut nakkutilliisoqarfik
14.	Avatangiisinut Ministereqarfik	Imartani avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsit – Imartani avatangiisinut inatsit inatsisitigut nalunaarut nr. 929, 24. september 2009-meersoq kingorna allannguutit ilanngullugit	Aap	Aap, kisiannili allannguuteqarluni	Avatangiisinut Ministereqarfik
15.	Avatangiisinut Ministereqarfik	Kemikaliat pillugit inatsit	Aap	Naamik	Avatangiisinut Ministereqarfik

16.	Avatangiisinut Ministereqarfik	Imartanut avatangiisitigut pitsaassusissanut piумаqaatit aamma stoffinik mingutsitsisunik kuunnut, tatsinut imaluunniit immamut maqitsisarneq pillugu nalunaarut nr. 1022, 25/08/2010-meersoq Nalunaarut avatangiisinik illersuinissaq pillugu inatsit malillugu suliarineqarpoq.		Naamik	
17.	Avatangiisinut Ministereqarfik	Engup pitsaassusia imermillu pilersuiffinnik nakkutilliisarneq pillugu nalunaarut nr. 1024, 31. oktober 2011-imeersoq	Aap	Naamik	Avatangiisinut Ministereqarfik
18.	Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfik	Danmarkip nunaata iluanik atuinisarneq pillugu inatsit ("nunap iluanut inatsit") – Inatsisitigut nalunaarut nr. 960, 13. september 2011-imeersoq.	Aap	Naamik	Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfik
19.	Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfik	Nunavissuit killeqarfii pillugit inatsit ("nunavissuit killeqarfii inatsit") – Inatsisitigut nalunaarut nr. 1101, 18. november 2005-imeersoq).	Aap	Aap	Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfik
20.	Silaannarmut, Nukissiornermut Sanaartornermullu ministereqarfik	Eqqissisimanerup nalaani atortunik atomitortunik atorluananermik nakkutilliineq pillugu nalunaarut nr. 315, 27. juni 1972-imeersoq.	Aap	Paasiuminaappoq	Paasiuminaappoq
21.	Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu ministereqarfik	Tunisassianik marloqiusamik atorneqarsinnaasunik avammut tuniniaanermi nakkutilliisarneq pillugu EU'p peqqussutaa (Tunisassianut marloqiusamik atorneqarsinnaasunut atatillugu annissuinerneq, nuussinernik, suliffeqarfinnik akunnermiliuttartunik nunanullu aqqusaarussisarnerneq nakkutilliisarnermut	Aap	Naamik	Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu ministereqarfik

		ataatsimoorussamik aaqqiissut pillugu Siunnersuisooqatigiit peqquussutaat nr. 428/2009-meersoq, kingusinnerusukkut allannguutit ilanngullugit).			
22.	Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu ministereqarfik	Nalunaarut nr. 386, 27. april 2012-imeersoq; Imarsiornermik Nakkutilliisoqarfimmit nalunaarut B, umiarsuit sananeqaataat atortuulu il.il. pillugit teknikkikkut maleruaqqusat (Uuminnga pivisunngortitsineq; "The International Convention for the Safety of life at Sea (SOLAS), 1974-imi allanngortinneratut"	Aap	Aap	Inuussutissarsiornermut Siuarsaanermullu ministereqarfik
23.	Assartuinermit ministereqarfik	RID6 2011 rev 1- Tassaavoq nassiussanik ulorianaatilik nunami namminermi nunanilu tamani qimuttuitsut aqqutaasigut assartuinermit maleruagassanik danskit aaqqiussutaat.	Aap	Naamik	Assartuinermit ministereqarfik
24.	Assartuinermit ministereqarfik	Nassiussanik ulorianaatilik Timmisartukkut assartuisarneq pillugu nalunaarut nr. 763, 11. juni 2008-meersoq aamma ICAO TECHNICAL INSTRUCTIONS FOR SAFE TRANSPORT OF DANGEROUS GOODS (ICAO-TI) (Nassiussanik ulorianaatilik isumannaatsumik assartuineq pillugu ICAO'p teknikkikkut ilitersuutai (ICAO-IT)	Aap	Aap	Assartuinermit ministereqarfik
25.	Inatsisinik atortitsinermit ministereqarfik	Sakkut pillugit inatsit	Aap	Ilaatigut	Inatsisinik atortitsinermit ministereqarfik

⁶ RID: Franskit uunga naalisagaatigaat ; Règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses

26.	Inatsisunik atortitsinermut ministereqarfik	Pillaanermut inatsit	Aap	Naamik, kisianni Kalallit Nunaanni assingusumik aalajanger- sagaqarluni	Inatsisunik atortitsinermut ministereqarfik
27.	Inatsisunik atortitsinermut ministereqarfik	Assartuineq pillugu malittarisassat	Aap	Naamik	Inatsisunik atortitsinermut ministereqarfik